

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Α. ΤΣΕΧΩΦ

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

κοιμικός ήρωοποιός Ίβαν Άζινοβιτς Βοροβιόφ - Σοκολόφ, ίσως τα χέρια του μέσα στις τσέλες του πλατύτατου πανταλονιού του, γύρισε προς το παράθυρο κι έβριξε τα γαυρομένα βλέμματά του άπάνω στα παράθυρα του άντικρινού σπιτιού.

Έτσι απόλυθηκε μέσα στο δωμάτιο της ήδοποιού Μαρίας Άνδρόγιεβνα μία πληκτική σιωπή, ή οποία κράτησε περισσότερο από λέντε λεπτά.

—Όχι ! Τί πλῆξι ! Έκανε άξαρνα ή πρωταγωνίστρια Μαρία Άνδρόγιεβνα, άνοιγοντας το στόμα της σ' ένα άτέλειωτο γασμονοητό.

Μά ό Ίβαν Άζινοβιτς δέν έβγαλε μιλά άπό το στόμα του κι' έξακολούθησε νά κινάει άφηρημένα τό άντικρινο παράθυρο, χωρίς καν νά γυρίσει νά τήν κινάει, λέξ και δέν τήν είχε άκουσει.

—Γιατί σιωπάτε, Ίβαν Άζινοβιτς ; Τόν ρώτησε τότε ή Μαρία Άνδρόγιεβνα, μ' ένα ύφος έντονο. Μιά πού ήρθατε και μέ διακόψατε άπό τή μελέτη μου, πρέπει επιτέλους κάτι και σεις νά πῆτε ! Είσαστε, μά τήν άλήθεια, άνυπόφορος μ' αυτή σας τή σιωπή...

—Χι !... Έκανε τότε έκείνος, χωρίς διόλου νά κινηθή άπό τή θέσι του. Θέλω νά σάς πώ κάτι, μά...διστάζω... Άν σάς τό πώ άξαρνα, μ' όλη μου τήν απόλυτητα και τήν ειλικρίνεια, δίχως περιττές ψευτοεπιτητίτες και μασημένα λόγια... άν σάς τό πώ καθαρά, ίσως ή φρόδος νά μου κωσιώσετε, νά μέ καταγράψετε, νά μέ περιγράψετε... Όχι, κάλλιο νά σιωπήσω ! Άς περιορίσω τή γλώσσα μου, πῶν νά μέ βρή κανένα κακό !...

«Τί νά δέλη τάχα νά μου πῆ ; Άναρωτήθηκε τότε ή πρωταγωνίστρια. Είνε άνήσυχος, τά βλέμματά του έχουν πάρεμιά μιά έγκρασι παράξενη, γίνονται σάν νά νά τόν χωράει τό δωμάτιό μου... Έχει γούστο νά μου έτοιμάζεται για καμιά έρωτική έξομολόγησι !... Χι !... Βρίσκει κανείς τόν πελά του μ' όλους αυτούς. Χτέξ, άξαρνα, ό πρώτος βιοσιτής μαίριζε μέσα στό χωμαρίνι μου κι' έβρεσε γονατιστός μπροστά μου και μέ χίλιους ύρκους μου έκμιστηρότησε ότι μ' άγαπά κι' ότι δέν μπορεί νά ζήσει ούτε μία στιγμή χωρίς έμένα. Σήμερα πάλι ό μαστορός βαρειαναστένας κινάει... Ά, είνε σίγουρο, πῶς χάσανε όλοι τά μυαλά τους και δέν ξέρουν τί κάνουν !...»

Ό κοιμικός Άζινοβιτς έφυγε άπό τό παράθυρο, πήγε κοντά στό κοινό και πάνοντας πότε τό ένα και πότε τ' άλλο τά διάφορα μικροπράγματα πού ήσαν εκεί πάνω, ξανάρχισε :

—Μάλιστα !... Θέλω νά σού πώ κάτι, μιά φοδάκι. Δέν έχω τό θάρρος... Άμα σάς τό πώ μ' όλη μου τήν αφέκεια, θα μέ βρίζετε χωριάτη, μουξίζω... και τά παρομοία... Σάς ξέρουμε, σάς τί γυναίκες !... Ηρωτικώτερο λοιπόν είνε νά τό βουλώσω !...

«Άλήθεια, έρωτοχτυπημένος θάνα ! Έξακολούθησε νά σκεφτείται ή πρωταγωνίστρια. Μά τί νά τού κάνει κανείς ; Είνε τόσο καλός, τόσο άξιαγάπητος ! Έχει τάλαν, είνε μοναδικός ! Άλλά...δέν μ' άρέσει. Είνε άσχημο. Περπατά σκυφτός και τό πρόσωπό του έχει κάτι σημάδια !... Ή φωνή του είνε βραχνή... Κι' έπειτα, έκείνοι ό τρόποι του... Όχι, ποτέ !...»

Ό κοιμικός, νευριασμένος κι' άμίλητος, άφού έκανε έντομεταξύ μερι-
...ός της Ή Άρμιο τότε, άφού επί μιά έβδομάδα βασανίστηκε από τήν άνεργία και τήν πείνα, κατέγραψε τέλος σ' ένα καταγύσιο τού ύποκόμου, όπου γνώρισε έναν έγγληματικό εγκάλεστο...

Τήν άλλη μέρα ή πρόην άνθοπωλή μαίριζε άξαρνα μέ τό περιστράφο στο χέρι μ' ένα κατάστημα, άδειασε τό τραπεζι κι' έπειτα πήδησε σ' ένα αυτοκίνητο, πού τ' ώδηγοῦσε ό σύντροφός της, κι' έγινε άφαντη !

Κατόπιν, ένθουσιασμένη από αυτή τήν εύκολή επιτυχία, ή Άρμιο άρχισε νά ληστεύη τά καταστήματα και γρήγορα έγινε διάσημη από τίς έφημερίδες, πού εξημνούσαν τήν ωμορφά της, τό θάρρος της και τήν έξυμνάν ηρώδια καταπληκτικών κατορθωμάτων, φανταστικών βέβαια, γιατί τά κάπλα της ήσαν κοινές ληστείες.

«Τό κορίτσι μέ τά μακριά μαλλιά», όπως έλεγαν τήν Άρμιο, έπειδή είχε μακριές χρυσοξανθές μπούκλες, όταν έπρεσε τέλος στό χέρι της άστυνομίας, ώμολόγησε ειλικρινά ότι δέν θα έξακολουθούσε τή ληστρική δράσι της, άν ή έφημερίδες δέν περιέγραφαν «τόσο ωμορφά» τά κατορθώματά της και δέν έκαναν τ' όνομά της πασίγνωστο κι' άξιόζηλευτο στό περιβάλλοντα τού ύποκόμου !

Άπό αυτά λοιπόν τά τρία παραδείγματα πού αναφέρουμε, βλέπε κανείς τήν τρομακτική άσυνειδησία και τήν έγγληματικότητα τού «κατρίνου τύπου» της Άμερικής, πού μεταβάλλει τά γραφεία του σέ χαίκελα ψευδών ειδήσεων και φανταστικών σκανδάλων.

κά βήματα μέσα στό δωμάτιο, ρίχτηκε ύστερα απότομα πάνω σέ μιά πολυθρόνα, άρπαξε άπό τό τραπέζι μιά έφημερίδα κι' άρχισε νά τήν διαβάει όσα μπορούσε πύ γρήγορα. Μά δέν πρόφτασε νά διαβάσει λίγες άράδες της, γιατί τό βαρεία βλέματά του πέρασε απότομα και τού κλείσανε τά μάτια.

—Θέέ μου ! Τολμάχιστον νά ίσχησαν όδ μέσα μερικές μίλιες ! μουνομούρισε μέ κλεισμένα μάτια ό κοιμικός. Όλο και θα διασκέδαζε κανείς κάπως μαζί τους !...

«Κι' όμως, δέν έχει άσχημα μάτια, έξακολούθησε νά σκελεχτείται ή πρωταγωνίστρια, κινάγοντας τον. Και τό μεγαλύτερο προτέρημά του είνε ό χαρακτήρας του. Για έναν άνδρα δέν έχει και τόση σημασία ή όμορφά, όσο ή ψυχή, τό πνεύμα... Μπορούμε μιά χαρα νά στεφανωθούμε ! Ά ! Όλα κι' όια, μέ άλλους ήρωες δέν θα δεχτώ ποτέ τήν έκωσή μας !... Άλήθεια, πῶς μέ κινάει πῶν λίγο !... Φλόγες έβγαίνει τά μάτια του ! Φλόγες πού πυρπολούν ! Μά γιατί διστάζει ; Αυτό μουζα δέν μπορώ νά καταλάβω !»

Ό κοιμικός έκείνη τή στιγμή, χωρίς ν' άνοίξη τά μάτια του, άναστήναξε, σάν ένας βαρεία έρωτισμένος άνθρώπος. Φανότανε ότι τού στοίχζε πολύ άκριβά πού δέν τολμούσε νά πῆ έκείνο πού ήθελε. Τόν έβλεπε κανείς κατακόκκινο σάν παντζάρι νά δαγκώνει άκατάστατα τή γηλή του, έτσι, πού τό στόμα του στραβώνει άπείσι... Βέβαια ήταν χαταπαγερός ό έπασχε. Ή άγωνία του είχε ζογρηστική έντονα άπάνω στό πρόσωπό του.

«Μπορούμε όμως περίφημα νά σιχθούμε και χωρίς τίς έκκλησιαστικές διατιπίσεις ! Έξακολούθησε νά λογαριάζει από μέσα της ή πρωταγωνίστρια. Κινάει άρετά. Τόν πρώτο περισσότερο από κάθε άλλον ! Μά τήν άλήθεια ! Άρεσι νά μου πῆ πῶς μ' άγαπά και θα δεχτώ άμείως ! Βέβαια. Γιατί νά τόν λυτήσω, τόν κωμικο, μέ τήν άρνησί μου !... Τού γτάνουν τόσες άπογοιπίσεις και τόσα βάσανα, πού δοκιμάζει κάθε τόσο, σάν ένας πραγματικός καλλιτέχνης, στη ζωή του. Άχ, ές σού τό πῆ, επιτέλους ! Γιατί διστάζει τόσο ; Μά γιατί... Τό βλέπω στη μορφή του... Άχ, τό χροσό μου !...»

—Όχι ! Δέν μπορώ ! Δέν μπορώ νά βαστάξω περισσότερο ! Φώναξε άξαρνα ό κοιμικός, άνοιγοντας τά μάτια του και πετώντας μακριά τήν έφημερίδα, πού χροτίσσε στό χέρι του. Τέτοιον τρισαναθεματισμένο χαρακτήρα έχω !... Δέν μπορώ νά κινησω τόν έαυτό μου !... Χειπρίστε με, Μαρία Άνδρόγιεβνα, βρίζετε με... Κάνετε μου όπι θέλετε, μά θα σάς τό πώ, Μαρία Άνδρόγιεβνα !

—Καλά, καλά, είνε τότε έκείνη, μ' έναν ένταρμοντικό τόνο. Φτάνουν πιά τόσα άποσιωπητικά, τόσα κομιλίσματα. Μήηστε μου, επιτέλους, έλεήθερα, άφού σάς τό έπυρέσω !...

—Μανούλα μου !... Περιστερόβια μου !... Συγγνώμη... Γονατιστός φίλο τά χερσάκια σας !... Είνε άμείως ό κοιμικός, ένδ άπό τά μάτια του κωσιόσαν χοντρά δάκρυα.

—Μήηστε μου, λαπόν, άνοητε ! Είνε, βαρεία σκεπασμένη, ή πρωταγωνίστρια. Τί σιχαίναι ! Δέν έχετε πῶς χτυπάει ή καρδιά μου !...

—Μήηστε έχετε, περιστερόβια μου, κανένα... κανένα...ποτηράκι βότκα !... Τόλμησε νά τραλίση ό κοιμικός, πού δέν είχε φαντασεί τί μεγάλο λόγο περίμενε ν' άκούσει άπό ατόν ή δισταρασμένη πρωταγωνίστρια.

Και συνέχισε πύ θαροστά :

—Ξέρετε, Μαρία Άνδρόγιεβνα, ότι ύστερα από τό χθεσινοβραδινό γλέντι, μέσα στό στομάχι μου γίνονται σωστές ναιμαχίες διαφόρων δξέων, πού κανείς χημικός δέν μπορεί νά τίς άνηχνύσει ! Με πιτεύετε ; Είμαι άνω - κάτω... Δέν μπορώ νά βαστάξω πιά ούτε μία στιγμή, χωρίς νά βάλω μιά γουλιά βότκα στό στόμα μου ! Ή κοιλιά μου !... Άχ ! πῶς πονεί ή κοιλιά μου !...

Ή πρωταγωνίστρια, άκούγοντας τά λόγια του, γίνθηκε μέ μιά κατόκωνη και κατσούφιασε. Μά δέν τάχασε, όπισσο. Άμείως σκεπρίθηκε άπό τή θέο, της και προσέφερε στόν έπισκέπτη της ένα ποτηράκι βότκα. Έκείνος τό ρούφηξε μέ λαχτάρα, σιγνήθε, έτρικε τήν κοιλιά του και άναστενάξε βαθειά :

—Άαααχ !... Άλλά αυτό τό «άχ», όσο κι' άν ήταν παθητικό, δέν ήταν καθόλου ένας άναστεναγμός έρωτος.

Και ή πρωταγωνίστρια ξανάσκηψε άπογοιπίσιμένη στη μελέτη της, ψιθυρίζοντας :

—Δέν ήταν άγάτη... Δέν πονούσε ή καρδιά του... Ή κοιλιά του πονούσε, Θεέ μου !.

Κι' έκανε κι' αυτή :

—Άααααχ !...

—Μήπως έχετε, περιστερόβια μου, κανένα... κανένα...ποτηράκι βότκα ;